

[Viggo Starcke.]

byder vore børn, f. eks. i mellemskole og gymnasium, ville man hurtigt høre hornmusik. Den ferie, som skolebørnene har, er efter vort skøn for kort og unødvendigt kort og virker uheldigt ind på hele ferieordningen i vort land, fordi forældrene har en naturlig interesse i at holde ferie på samme tid som deres børn. Derved bliver hele ferieafholdelsen presset sammen i et altfor kort tidsrum, og dette betyder, at ofte hele brancher ligger stille med deres produktion, hvilket man kan aflæse i eksporttallene for august måned næsten hvert år. Derfor vil jeg henstille til den høje regering at have opmærksomhed henvendt på, om ikke udvidelse af sommerferien ville have betydning ikke blot for skolen, men for erhvervslivet som helhed.

Den fjerde vigtige samfundsfunktion er opsparing. Meningen med det, som menneskene producerer, er, at det skal give et større forbrug, men menneskene er i stand til at lade være med at forbruge det hele med det samme og spare noget op. Den del af produktionen, man ikke forbruger, er det, vi kalder formuen, og formuen er en slags reserve. Denne vigtige samfundsfunktion hemmer man i dag først gennem formueskatten, dernæst igennem det stærke indgreb som arveafgifterne er, idet menneskers interesse i at opspare formue svækkes, når de ikke har ret til at disponere over den til deres arvinger, og endelig modvirkes opsparingen af den stadigt fortsatte inflation og de gentagne nedskæringer af kronens værdi. Opsparingen gøres derved tildels til noget latterligt. Disse kronenedskæringer er jo et gammelt trick op gennem finansens historie, og man kan ikke erstatte det sunde spareinstinkt hos menneskene ved nok så radikale forslag fra radikal side om tvungne opsparing, ved nok så stærk interesse fra det ærede medlem hr. Thorkil Kristensens side for, at staten skal foretage opsparingen — staten, som minsandten aldrig har egnet sig til at være forbillede for andre i henseende til sparsommelighed. Den tvungne opsparing er jo oven i købet uden grundlovshjemmel og den sætter en befolkning under administration fra politikeres side, som ikke har vist, at de selv forstår at gå i spidsen.

Den opsparing gennem nye sparebeviser,

som blev gennemført i marts måned, kan undergives den samme betragtning som den tvungne opsparing, særlig da befolkningen nærer en vis skepsis overfor, om disse beløb er tilstede den dag, de skal udbetales, og nærer en begrundet ængstelse for, at den igennem nye skatter skal betale disse beløb een gang til for at få sine egne penge tilbage.

Den femte vigtige samfundsfunktion, det er betydningsfuldt at få klarhed over, er kapitalen. Kapitalen er den del af formuen, som man anvender i produktionens tjeneste; det er bondens udsæd og avlsdyr, det er håndværkerens værktøj, fabrikantens maskiner og skibsrederens skibe. Det er en fordel for et samfund at have en stor del af sin formue investeret i kapital, da vi derigennem er i stand til at producere mere og i fremtiden få et større forbrug, og derfor gælder det om ikke at bekæmpe kapitalen og føre kamp imod kapitalismen, men derimod om at bekæmpe de monopoler og den monopolisme, som man fra socialdemokratisk side i det sidste århundrede har forvokset med kapitalisme. Det gælder om at fremme byggeriet, det gælder om at fremme moderniseringen og rationaliseringen af vor maskinpark, det gælder om, at vi får så stor og så moderne en skibsflåde som muligt, og i spørgetiden i dag har problemet om afskrivningsregler været berørt, noget, der ikke blot drejer sig om skibsfarten, men f. eks. også kan dreje sig om landbrugets og håndværkets maskiner. Disse afskrivningsregler, som er blevet skærpet, modvirker, at skibsfarten anvender en stor del af sin indtjening til investering i nye flåder. I fjor havde skibsfarten en bruttoindsejling på ca. 1 200 mill. kr., og skibsværfterne havde en indtjening på ca. 700 mill. kr.; det er for skibsfartens område ialt ca. 1 900 mill. kr. Der beskæftiges ca. 12 000 mand på skibene og ca. 18 000 mand på skibsværfterne, ialt en beskæftigelse på ca. 30 000 mand. Der er beskæftiget omtrent lige så mange i Danske Statsbaner, men Danske Statsbaner omsætter ikke for 1 900 mill. kr., men kun for ca. 450 mill. kr., hvilket er en fjerdedel.

Den stigning, som i den sidste tid har fundet sted i kurserne på skibsaktier, har utvivlsomt sin baggrund i, at afskrivningsreglerne er blevet skærpet. Man skulle egent-